

Zápis z jednání VZRI

Den: 5. 6. 2024
Čas: 9:30-12:30
Místo: Rytířská 539/31
Přítomni: dle prezenční listiny

Program jednání

1. Revize pracovních a poradních orgánů Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti
2. Informace z jednání Výboru zástupců regionů
3. Příprava na jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti
4. Informace z 67. setkání Komise OSN pro narkotika
5. Výsledky výzvy k podání žádostí o dotace v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR na r. 2024
6. Aktuální informace Odboru protidrogové politiky ÚV ČR
7. Aktuální informace členů VZRI

Průběh jednání

Zástupci Odboru protidrogové politiky ÚV ČR (dále „OPK“) přivítali účastníky a zahájili jednání.

1. Revize pracovních a poradních orgánů Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti

Vedoucí oddělení koordinace a financování protidrogové politiky ÚV ČR, Mgr. Kateřina Horáčková, stručně představila návrh revize pracovních a poradních orgánů Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti (dále „Rada“), jehož cílem je zrevidovat pracovní skupiny a výbory spadající pod Radu. Tento návrh byl představen členům VZRI na [předchozím jednání](#). Cílem projednání revize na tomto jednání bylo potvrzení podoby revize po zapracování obdržených připomínek. Zástupci OPK v této souvislosti revidovali Statut VZRI a Poradního výboru pro sběr dat o závislostech (dále „Poradní výbor“), který nově umožňuje výborům vytvářet pracovní podskupiny podle dílčích témat politiky v oblasti závislosti. Členové VZRI s návrhem na revizi souhlasili a materiál bude předložen na nejbližším jednání Rady formou per rollam. Členové VZRI budou následně osloveni se žádostí o jmenování kontaktních osob pro jednotlivé pracovní skupiny spadající pod VZRI a Poradní výbor.

2. Informace z jednání Výboru zástupců regionů

Mgr. Horáčková a zástupce AK ČR předali informace z jednání Výboru zástupců regionů (dále „VZRe“). VZRe, jakožto poradní orgán Rady, se na svém jednání dne 15. května 2024 zabýval podrobně tématem financování a systémovým zajištěním adiktologických služeb. VZRe upozorňuje, že síť adiktologických služeb nepokrývá všechny potřeby, které by měla. V některých oblastech adiktologické služby zcela chybí. VZRe následně přijal usnesení adresované Radě. VZRe doporučil diskutovat změny v aktuálním systémovém nastavení financování a sítě adiktologických služeb, včetně navýšení alokovaných finančních prostředků do dotačního řízení v rámci programu „Protidrogová politika“. Rovněž doporučil využít víceleté financování v návaznosti na výstupy [Expertní skupiny k systémové změně financování veřejně prospěšných služeb a činností ze státního rozpočtu](#), a také definovat nastavení kompetencí, rolí a odpovědnosti jednotlivých aktérů v oblasti adiktologie. VZRe rovněž upozornil na prioritní potřebu zabývat se aktivitami *Akčního plánu politiky v oblasti závislosti 2023-2025* v oblasti financování a prověřit využití mechanismu návratné finanční výpomoci, jenž bude službám garantovat finanční stabilitu do vyplacení schválené dotace.

3. Příprava na jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

Zástupci sekretariátu Rady následně představili jednotlivé body nadcházejícího jednání Rady, které se uskuteční dne 21. června od 10:00 hod. Program jednání Rady je následující:

- I. Kontrola plnění úkolů z předchozích jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí
- II. Průběžné hodnocení Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025
- III. Priority a oblasti podpory dotačního řízení ÚV ČR a ostatních ústředních orgánů státní správy politiky v oblasti závislostí na rok 2025
- IV. Doporučení Výboru zástupců regionů k systémovým změnám financování v oblasti adiktologie
- V. Různé

V souvislosti s bodem III. programu Rady Mgr. Horáčková informovala o změnách v dotačních řízeních OPK, MŠMT a MPSV v r. 2024, které budou mít dopad i na podobu dotačních řízení na r. 2025. OPK upřesnil podmínky pro čerpání a poskytování dotací. Nově je posuzován pilíř nákladové náročnosti žádosti, který reflektuje meziroční nárůst požadavku o dotaci a došlo též ke zpřesnění podmínek s cílem zvýšit jejich porozumění, revizi uznatelných a neuznatelných nákladů nebo sankcí za porušení rozpočtové kázně. Nově byla přidána třetí dotační oblast, která cílí na adiktologické programy a intervence zaměřené na skupinu lidí užívajících konopné látky. Na MŠMT došlo k částečnému převedení agendy dotačního řízení na jiný Odbor. MPSV zveřejnilo novou metodiku pro poskytování dotací. Následně sdělila, že správce dotační aplikace ÚV ČR vypověděl k 31. srpnu 2024 smlouvu. Aktuálně se vyjednává, jak zajistit fungování aplikace v mezidobí, jelikož probíhá příprava veřejné zakázky na dotační aplikaci pro všechny dotační tituly ÚV ČR.

Následná diskuze se zaměřila na prevenci. Zástupce MZ navrhl, aby se priority dotačního řízení ÚV ČR na r. 2025 více zaměřili na celospolečenskou prevenci a zvýšení informovanosti o negativních dopadech užívání návykových látek. Dále požádal, aby byla též zohledněna prevence pro psychomodulační látky (dále „PML“) nebo i konopí. Zástupci OPK uvedli, že tento návrh zohlední ve finální verzi dokumentu. Též bylo navrženo, aby byla v budoucnu pro jednání Rady zpracována zpráva o stavu prevence v ČR.

Poté se diskuze věnovala monitoringu kratomu v souvislosti s plánovaným vznikem nové kategorie PML. Zástupce MZ uvedl, že pro vyhodnocení účinnosti plánované novely by bylo užitečné disponovat daty o užívání kratomu v populaci před a po účinnosti novely. Mgr. Chomynová sdělila, že Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti sleduje data o užívání kratomu již přes dva roky. Na závěr bylo domluveno, že dojde ke zpracování situační analýzy o stavu užívání kratomu v populaci, která bude následně po uplynutí delšího období provedena znovu.

Závěrečná diskuze byla věnována průběžnému hodnocení Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025 (dále „Akční plán“), v rámci které byly někteří účastníci požádáni o doplnění stavu plnění jednotlivých aktivit a byly vypořádány některé připomínky.

Další jednání Rady proběhne na přelomu června a července formou per rollam.

4. Informace z 67. setkání Komise OSN pro narkotika

Mgr. Horáčková informovala členy VZRI o proběhlém 67. setkání Komise OSN pro narkotika (dále „CND“), které proběhlo ve dnech 14.–22. března 2024, včetně setkání CND na vysoké úrovni, za účelem zhodnocení pokroku dosaženého v drogových politikách v období 2019–2024. Letošní jednání přineslo několik historických milníků v oblasti mezinárodní drogové politiky. ČR ve svých intervencích podpořila lidskoprávní přístup v drogových politikách založený na důkazech, destigmatizaci a nediskriminaci osob, které užívají drogy, a rovněž téma dekriminlizace. Dále byl

podpořen přístup snižování škod, který by měl návykové látky regulovat na základě míry jejich škodlivosti. Jednání CND se rovněž osobně účastnil Komisař OSN pro lidská práva, který ve svém projevu vyzval k podpoře lidskoprávní drogové politiky a ústupu od trestání osob, které užívají drogy pro vlastní potřebu. Komisař během svého vystoupení mimo jiné vyzdvihl snahu ČR v oblasti drogové politiky na národní úrovni, konkrétně aktuální Akční plán. ČR se dále připojila k projevu skupiny 63 podobně smýšlejících zemí, tzv. like-minded zemí, k podpoře drogových politik založených na lidských právech a snižování škod. ČR se rovněž aktivně účastnila procesu vyjednávání rezolucí. Prioritou byla rezoluce USA na téma prevence předávkování. I přes složitá vyjednávání se nakonec jedná o první rezoluci OSN v oblasti drog, která obsahuje termín „harm reduction“. V neposlední řadě ČR upořádala doprovodnou událost, tzv. side event, na téma PML a dalších forem regulace.

5. Výsledky výzvy k podání žádostí o dotace v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR na r. 2024

Mgr. Horáčková informovala o výsledcích výzvy k podání žádosti o dotace v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR na r. 2024. Dotační řízení bylo vyhlášeno 9. listopadu 2023, příjem žádostí byl uzavřen 1. prosince 2023. Pro dotační řízení „Protidrogová politika“ Úřadu vlády ČR v r. 2024 bylo alokováno celkem 315 mil. Kč, tj. stejná výše finančních prostředků jako v r. 2023. Celkem bylo do dotačního řízení podáno 252 projektů politiky v oblasti závislostí s celkovým požadavkem 471,4 mil. Kč. Všechny předložené žádosti splnily formální náležitosti pro podání žádostí.

6. Aktuální informace Odboru protidrogové politiky ÚV ČR

Návrh změn nakládání s konopím je aktuálně předán politické reprezentaci. Výstupy zatím nejsou známy. Dále OPK v rámci meziresortního připomínkového řízení vznesl připomínku k zpřísnění reklamy na hazardní hry. V oblasti zajištění certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb došlo k úspěšnému vyhlášení veřejné zakázky na Certifikační agenturu, kde se aktuálně podnikají kroky k podpisu smlouvy. V květnových a červnových termínech probíhá vzdělávání certifikátorů, které zajišťuje OPK. Spuštění procesu certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb se očekává během léta letošního roku.

7. Aktuální informace členů VZRI

Zástupce MZ informoval o aktuálním legislativním procesu novely zákona o návykových látkách a vzniku nové kategorie PML. Legislativní proces je aktuálně přerušen kvůli notifikaci Evropské komise. Po zapracování případných připomínek EK bude legislativní proces pokračovat. Předpokládaná účinnost zákona je od 1. ledna 2025. Poté informoval, že bude vládě předložen návrh zařadit na seznam zakázaných látek dalších 7 nových kanabiodů, včetně jejich acetátů. Následně upozornil, že stále zůstává neřešena problematika kratomu. Na závěr informoval o probíhající změně vyhlášky týkající se předepisování konopí pro léčebné použití a požádal o podporu připomínky MZ, která navrhuje zákaz reklamy na nikotinové sáčky s výjimkou místa prodeje. Následně zástupce GŘC informoval, že Celní správa eviduje velké množství kratomu, jenž je do ČR dovážěn a pravděpodobně dále distribuován v rámci celé EU. Poté předal informaci o výskytu padělků nikotinových sáčků značky VELO a informoval o plánované edukativní a preventivní akci Celní správy na soukromé škole Kladno. Na závěr zástupce NPC upozornil, že dočasné zařazení látek HHC, HHC-O a THCP na seznam zakázaných látek do 31. prosince 2024 je nutné legislativně řešit, jinak budou tyto látky opět legislativně neukotveny.

V 12:20 bylo jednání ukončeno.

Zapsal: Mgr. Daniel Frič v. r.

Dne: 20. 6. 2024